

Jiftách - Jefte

Jiljí - Giles/Gilles

jin - čínsky symbol pre ženský a pozemský princíp (*temný, noc, negatívny*) v podobe tigra; pozri *striebro, jang, bod, trigramy/pa-kua; biomorfnosť, čierny štvorec/štvorec položený na základne; kruh rozdelený sigmou na dve časti s čierou bodkou na bielom poli..., feng-chuan; bažant; atribúty, symboly, alegórie a prirovnania*

Becker v súvislosti s heslom *fénix*: fénixovia boli však (v Číne) samce i samice a niektorí v nich vidia zviera príslušné k princípu *jin* a *jang*; pozri *feng-chuang*

Wensleydalová v súvislosti s heslom *fénix*: fénixov zrejme ako prví zaznamenali Číňania a volali ho *feng-chuan*; pre nich bol symbolom cisárovnej a ženského princípu *jin*, ako protiklad k cisárovmu *drakovi* stelesňujúcemu mužský princíp *jang*

jiānzhī - čínsky rezaný papier

Jinšin-Uwo - www: sedemsto mil' dlhý seismický úhor, s hlavou pri *Kjóte* a chvostom pri Aomori; preťahovaním svojho tela spôsobuje *zemetrasenia*; pozri *monstrá, japonskí bohovia*

jiřina - český výraz pre *georginu*

Jistebnický kancionál - kancionál Jistebnický

Jišaj - Jesse

ji-tí - kurtizána v starovekej Číne; pozri *erotika/sex; prostitútky, prostitúcia*

jiřenka - český výraz pre *zorničku*

Jízda kráľů - pôvodne obradná jazda do polí v letných mesiacoch, ktorá magickým spôsobom zabezpečovala budúcu úrodu; neskoršie obrad súčasťou agrárnych slávností spojený s reprezentačnou voľbou „kráľa“; dodnes oblasť južnej Moravy - Slovácko (Vlčnov, Hluk, Kunovice), ktorá sa premenila na národopisnú slávnosť; pozri *mágia agrárna*; porovnaj *Quirinusritt*

Baleka v súvislosti s heslom *prevrátený svet/mundus inversus*: dôležité sú námety zámeny muža a ženy (v rituálnom sexuálnom styku alebo aspoň zámenou odevu), ktorými majú byť oklamaní *démoni*; táto predstava doposiaľ žije vo folklórnych slávnostiach (nepravý kráľ v ženskom odevе > moravská „Jízda kráľů“)

ČTV 1: jeden z možných momentov pri vzniku tradície Jízdy kráľov mohli byť dávne pohanské slávnosti naháňania dobytka; druhá teória prisudzuje vznik tradície úteku uhorského kráľa Matyáša Korvína pred českým kráľom Jiříkom z Poděbrad (Korvín, napriek tomu, že bol začom českého kráľa, stál na čele *križovej výpravy* v 1464, keď bol Jiří z Poděbrad vyobcovaný *pápežom* z cirkvi; pozri *kliatba*); by Korvín unikol, vraj sa preobliekol do ženských sedliackych šiat; tým by sa vysvetlila „nepochopiteľná“ tradícia prezliekania kráľa do ženských šiat

Joachim - čes. Jáchym; manžel sv. Anny a otec Panny Márie; zobrazovaný ako starec v dlhom plášti s klobúkom, čiapkou alebo prostovlasý (v 18.st. v *turbanu*); atribúty: palica, kniha, dve holubice (na znak odmiestnutej obeti), baránok; pozri *Anna a Joachim, Odmiestnutie Joachimovej obete/Vyhnanie Joachima z chrámu, Stretnutie Joachima a Anny pred Zlatou bránou; atribúty, symboly, alegórie a prirovnania*

Námety s Joachimom:

1. *Odmiestnutie Joachimovej obete/Vyhnanie Joachima z chrámu*
2. Joachimov odchod do samoty medzi pastierov
3. *Zvestovanie Joachimovi a Anne*
4. *Stretnutie Joachima a Anny pred Zlatou bránou*
5. Joachim v zobrazení svätej rodiny
6. Joachim ako súčasť obrazových typov Márie a Anny



H. Schedel: Jopachim a Anna (kolorovaný drevorez, Norimberská kronika, 1493)

Joannicius - (†846); gréc. Οσιος Ιωαννίκιος ο Μέγας /hyos Ioannikios o mégas – svätý Joanikios alebo Veľký; pustovník z hory Olympus (dnes známej ako Uludag, nedaleko starobylého Prussa v Turecku; jeden z najväčších mníchov kresťanského Východu; pozri *pustovník*)

https://en.wikipedia.org/wiki/Joannicius_the_Great

<https://art.famsf.org/jan-sadeler-i/st-joannicius-series-hermits-19633014719>



J. Sadeler I. podľa M. de Vos: Pustovník Joannicius (rytina, 16.st.)

Jób - hebr. יְהוָה/Ijób, Ijjób – „Kde je otec?“; arab. أَبُو /Ajjúb; biblická postava zo Starého zákona, vzorný muž, ktorého Jahve z podnetu satana podrobil ľažkým ranám osudu, aby vyskúšal jeho oddanost; v kresťanskom výklade bol predobrazom Kristovho utrpenia a víťazstva, obdobne ako Noe a Daniel (pozri paralelizmus); podstúpil utrpenie choroby > patrón chorých na lepru/malomocenstvo; oblúbený motív pre svoju dramaticosť a etické poslanie; v stredovekých alegóriách sprevádza Patientiu/Trpežlivosť (pozri Cnosti a Nerešti)

-podľa Biblie žil Jób v krajinе Úc; mal sedem synov a tri dcéry; Jób bol bezúhonný, spravodlivý a bohabojný človek, ale Boh dovolil Satanovi, aby vyskúšal jeho vernosť rôznymi skúškami; najprv prišiel o majetok a potom aj o rodinu; po tom všetkom sa mu dostalo aj mnoho fyzického utrpenia; Jób v skúškach obstál a Boh ho za vernosť odmenil dvojnásobne; nakoniec bol Jób znova zahrnutý požehnaním a bohatstvom; v prenesenom význame sa spojenie Jóbova zvest' používa na označenie nešťastnej správy alebo nešťastia; podľa islamu bol Jób (Ajjúb) prorokom; jeho meno je symbolom trpežlivosti

motívy:

- 1.Jób v blahobytu so svojou ženou, prípadne deťmi
- 2.Poslovia zvestujúci nešťastie: smrť detí, stratu čried
- 3.Jób bičovaný diabolom; pozri bičovanie
- 4.Jób zosmiešňovaný vlastnou ženou alebo polievaný vodou
- 5.Jób na smetišku rozprávajúci s priateľmi, ktorí ho opúšťajú
- 6.Jób v biede (črepinou zotierajúci hnís zo svojich vredov)
- 7.Jób v novom bohatstve

(P. P. Rubens, A. Dürer, W. Blake, O. Kokoschka); pozri biblia; atribúty, symboly, alegórie a prirovnania

Hall: maľby v rímskych katakombách ho predvádzali ako prototyp trpiaceho Krista; v stredoveku bol vybraný za ochrancu jedného chrámu v Benátkach, a máva preto na niektorých dielach benátskej školy so svätožiarom; potom, čo v Európe vypukol v pol.14.st. mor, bol často zobrazovaný na votívnych obrazoch ako ochranca proti morovej rane, pretože Jób zrejme prežil tú istú chorobu; pozri mor; pomocníci v núdzi



Jób (ilustrácia v sýrskej biblie)



Jób a Satan (stredoveký rukopis)



Jób narieka nad zničením svojich stád (MS Douce 211, 14.st.)



M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Jób a Satan (kolorovaný drevoryt, Norimberská kronika, 1491)



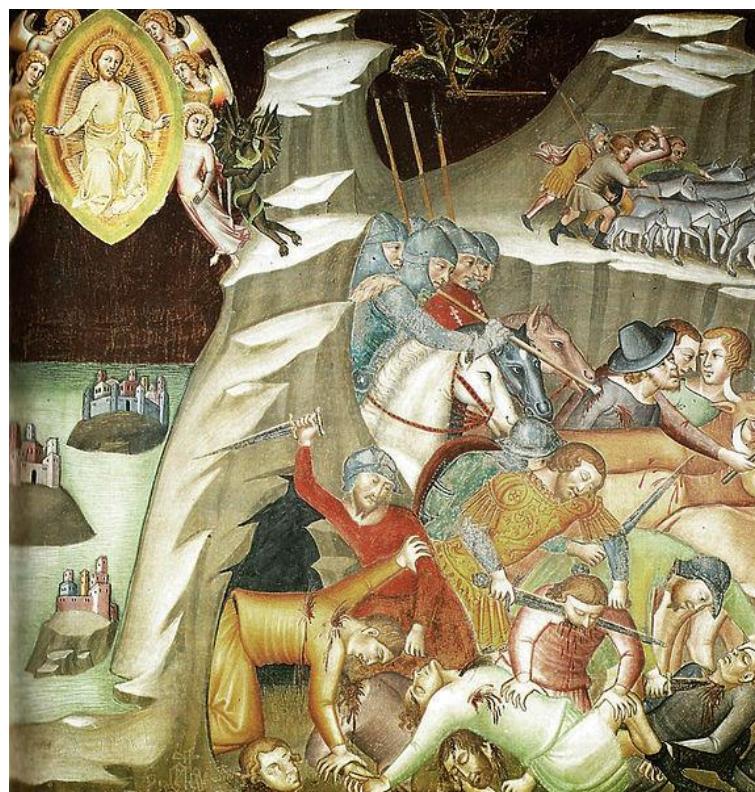
J. C. van Oostsanen: Diabol so súhlasmom Pána postihol vredmi Jóba (drevoryt, 1514)



Jób a jeho žena a diabol (stredoveká iluminácia, 2. štvrtina 16.st.)



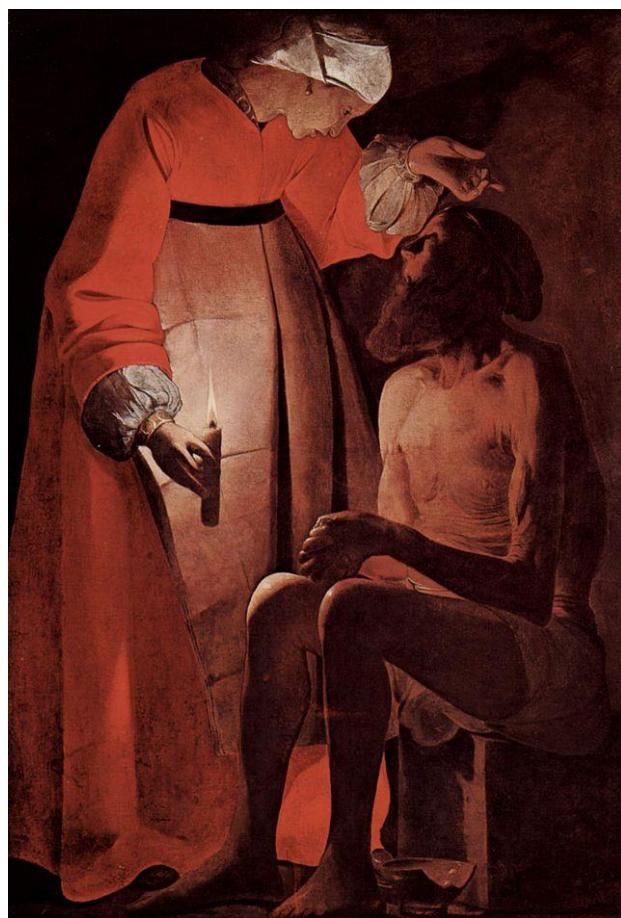
B. di Fredi: Boh posielal diabla, aby pokúšal Jóba (freska kostola San Gimignano, Taliansko, 1356)



B. di Fredi: Jób prichádza o svojich mužov a stáda (freska kostola San Gimignano, Taliansko, 1356)



Albrecht Dürer: Jób a hudobníci (Jabachov oltár, 1503-1504)



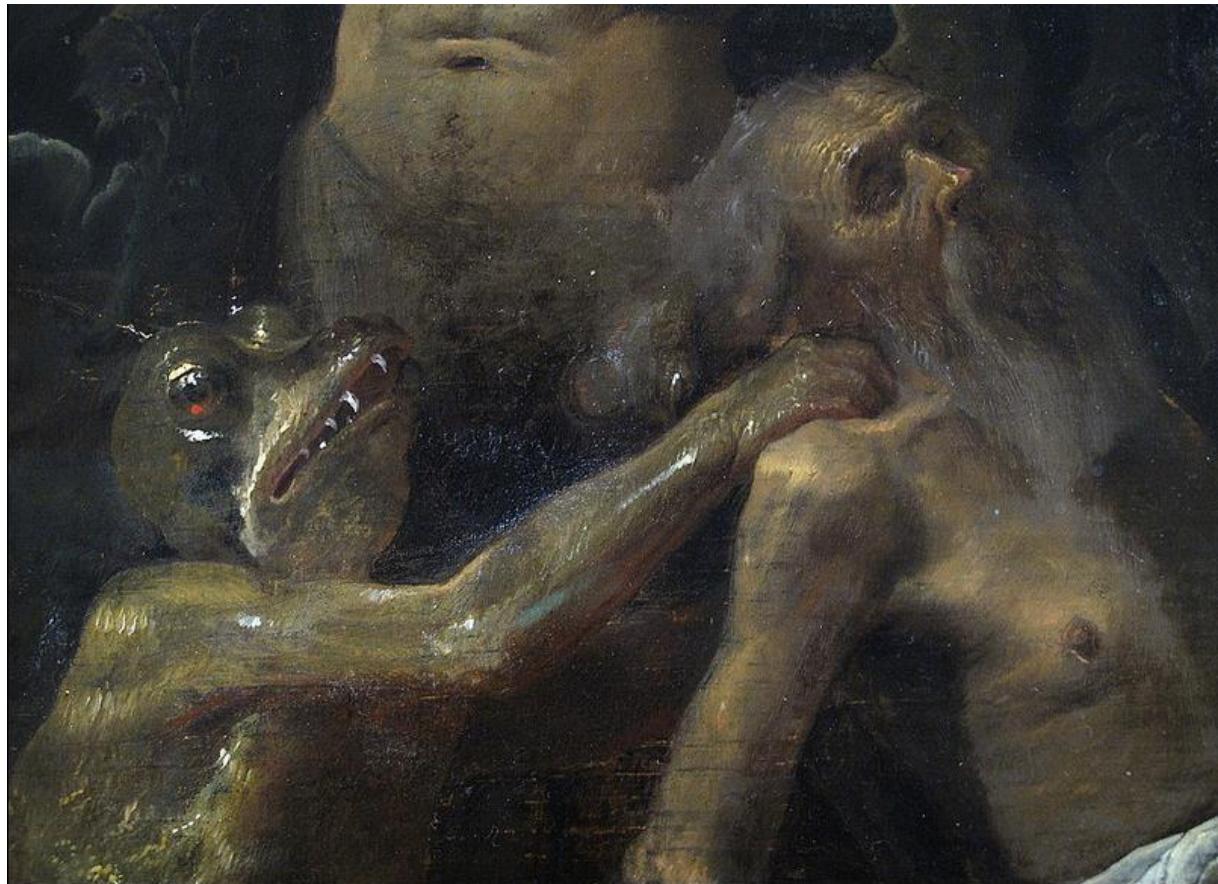
G. de La Tour: Jób zosmiešňovaný svojou ženou (1625-1650)



G. Seghers: Pokorný Jób (17.st.)



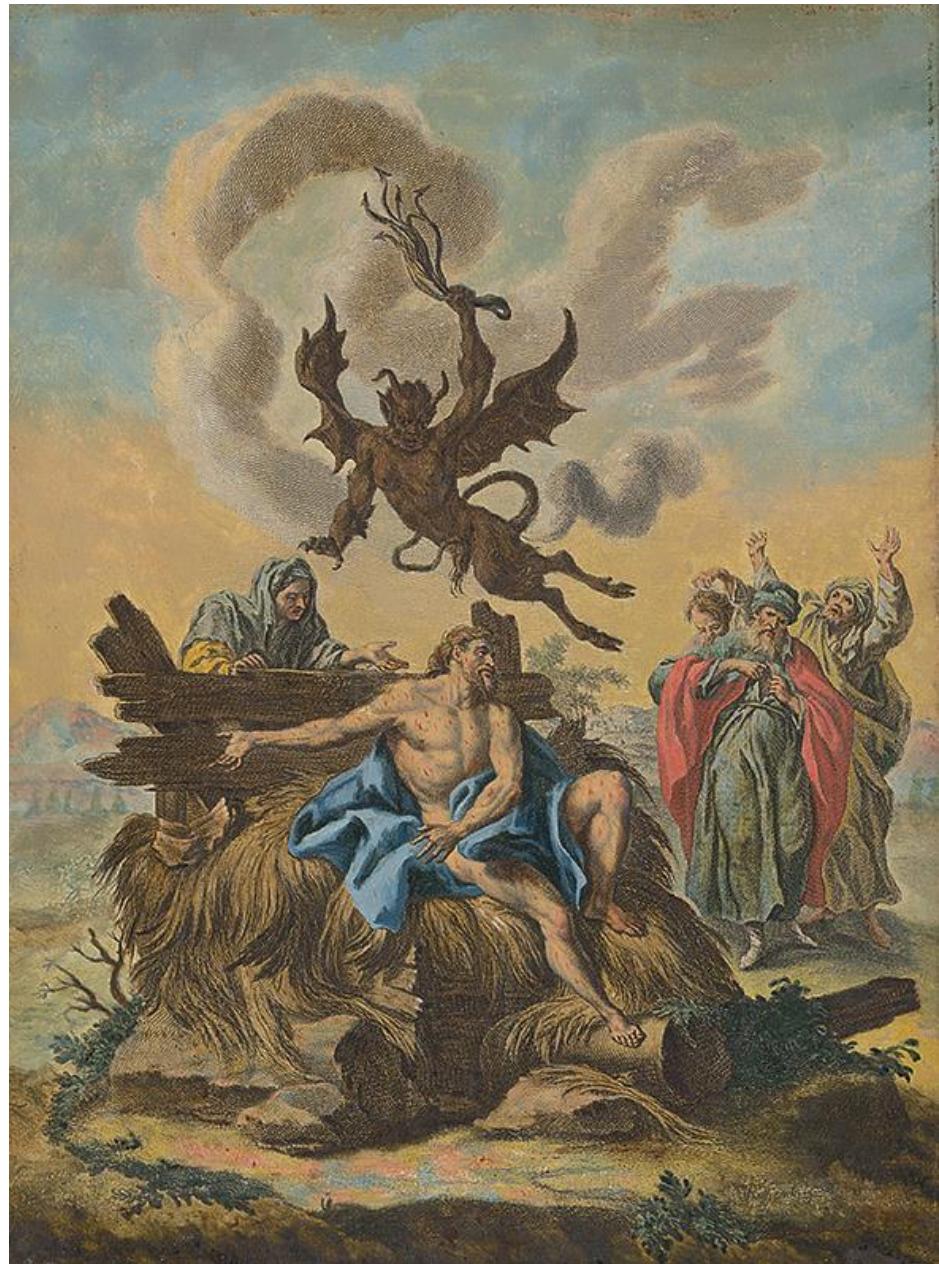
J. Lievens: Jób (17.st.)



C. Saftleven: Jób sužovaný duchmi (detail, 1631)



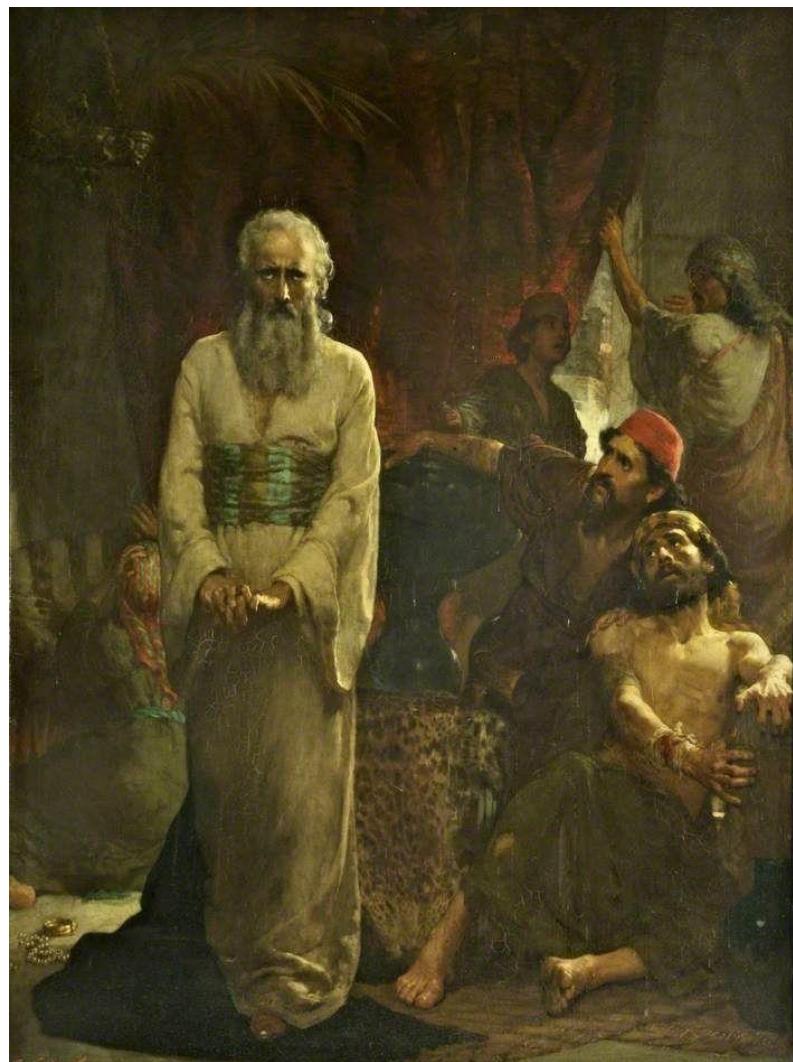
Ch. Weigel st.: Boh oslovuje Jóba z víchrice prvýkrát (medirytina z Bible ectypa, 1695)



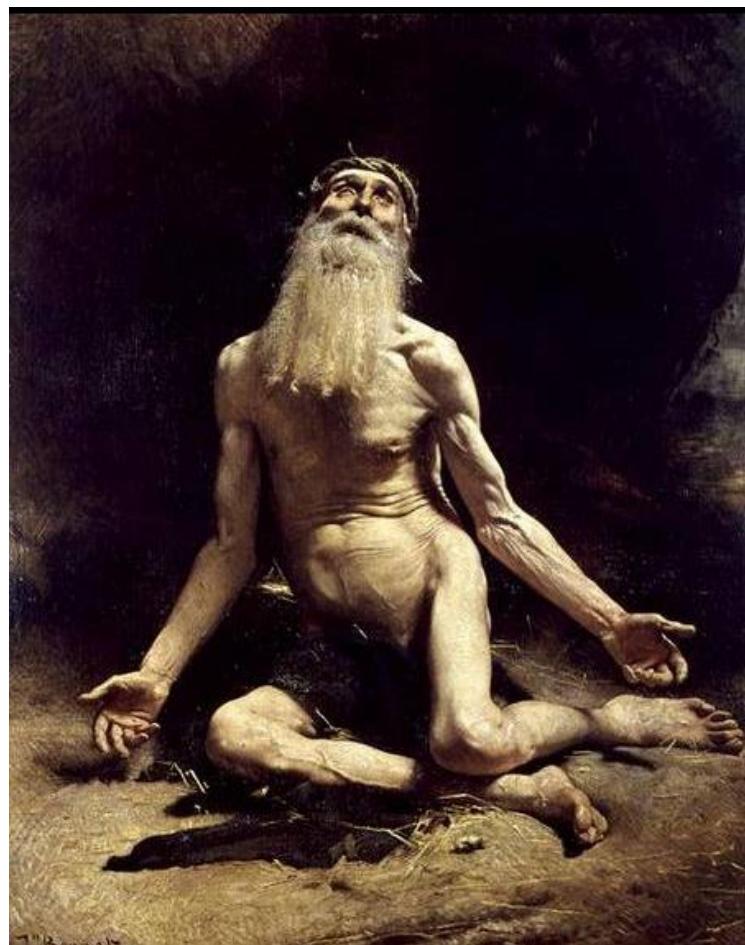
G. P. Rugendas (rytec), J. G. Hertel st. (vydavateľ), G. B. Göz (predloha): Jób na hnojisku
(kolorovaná medírytina, 1755)



L. Kunffy: Jób (1896)



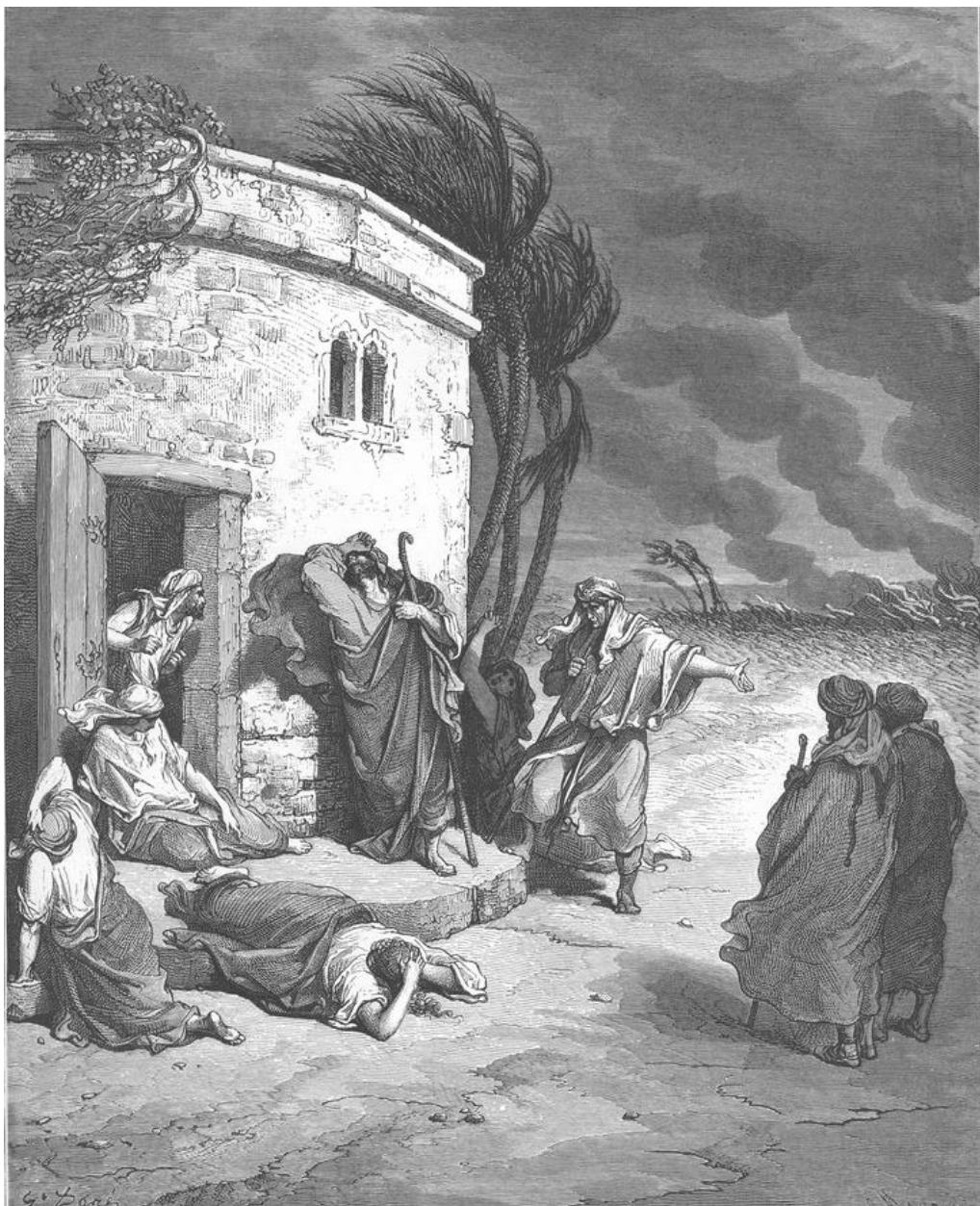
S. J. Solomon: Jób (1881)



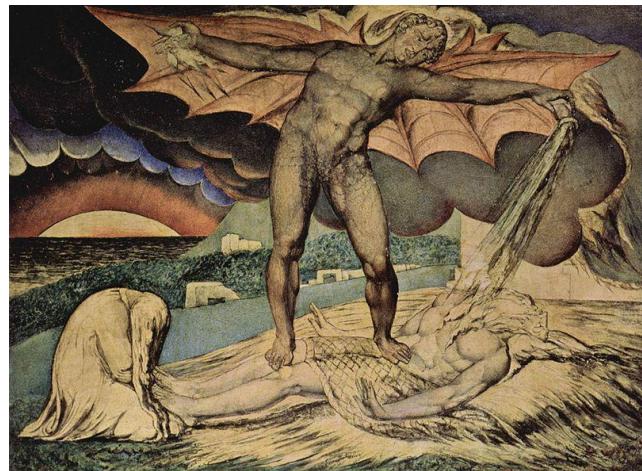
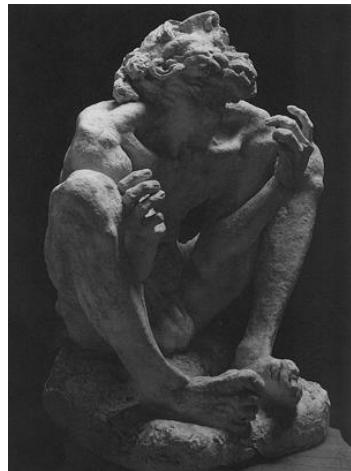
L. Bonnat: Jób (1880)



G. Doré: Jonáš a jeho priatelia (drevoryt, 1966)



G. Doré: Jób počul o svojej skaze (drevoryt, 1966)



I. Meštrović: Jób (1946)

W. Blake: Satan vylieva na Jóba epidémiu (1826-1827)



O. Kulhánek: Jób (2002)

Jode Gerard de - (†1591); flámsky kartograf, rytec a nakladateľ, ktorý žil a pracoval v Antverpách; v roku 1547 bol prijatý do cechu svätého Lukáša a začal pracovať ako vydavateľ tlače; často tlačil diela iných kartografov, vrátane Giacoma Gastaldiho (mapa sveta v roku 1555), Jacoba van Deventer I (mapa Brabantska v 1558), Orteliusovej Osem listovej mapy sveta v roku 1564 a mapy od Bartolomea Musinusa a Fernanda Alvares Seco; jeho najvýraznejším dielom sú dva objemné atlasy „Speculum Orbis Terrarum“ publikované v roku 1578; jeho cieľom bolo súťažiť s ďalšími atlasmi, „Theatrum Orbis Terrarum“ od Orteliusa, publikovanými pred ôsmimi rokmi v roku 1570; Orteliusov súťažný atlas sa stal tak populárny v čase, keď Gerard konečne publikoval svoj vlastný atlas, že jeho verzia sa nikdy tak dobre nepredávala, napriek vynikajúcej povesti; prežilo asi tucet exemplárov; po Gerardovej smrti jeho syn Cornelis de Jode prevzal a publikoval „Speculum Orbis terrae“ v 1593; neboli dobre predajný, hoci učenci ho považujú za lepší ako Orteliusov, a to v detaile i v štýlu; pozri flámski kartografi, holandski kartografi, antverpskí členovi cechu sv. Lukáša, kartografi 16.s.

http://en.wikipedia.org/wiki/Gerard_de_Jode

<https://www.google.sk/search?q=Gerard+de+Jode&espv=2&biw=1852&bih=995&tbo=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=wyRiVbi5MYPfU-WCgWg&ved=0CB4QsAQ>

https://www.google.sk/search?q=Gerard+de+Jode&espv=2&biw=1852&bih=995&tbo=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=wyRiVbi5MYPfU-WCgWg&ved=0CB4QsAO#imgrc=q_shqxqFWVnInM%253A%3BnkJDOhORMe7bOPM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.spaightwo odgalleries.com%252FMedia%252FOld_Masters%252FSusanna_Elders%252FCollaert_H_I_Elde rs_Stoned_H77i_ii2.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.spaightwoodgalleries.com%252FPag es%252FBible_Susanna2.html%3B750%3B603

https://www.google.sk/search?q=Gerard+de+Jode&espv=2&biw=1852&bih=995&tbo=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=wyRiVbi5MYPfU-WCgWg&ved=0CB4QsAQhttps://www.google.sk/search?q=Gerard+de+Jode&espv=2&biw=185 2&bih=995&tbo=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=wyRiVbi5MYPfU-WCgWg&ved=0CB4QsAQ#imgrc=X42KB9iV-cX12M%253A%3ByI-- 8_Wvs7MxYM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.spaightwoodgalleries.com%252FMedia%252 FOld_Masters%252FWierix_A_Samson_Dalilah2.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.spaight woodgalleries.com%252FPages%252FBible_Samson2.html%3B600%3B460



G. de Jode (rytec, kartograf), Arnold Coninx (tlač): Mapa Severnej pologule (farebná medirytina, Antverpy, 1593)



G. de Jode (rytec, kartograf), Arnold Coninx (tlač): Mapa Južnej pologule (farebná medirytina, Antverpy, 1593)



G. de Jode: Svätá zem. Jeruzalem (rytina z Speculum Orbis Terrarum, Antverpy, 1578)



Binos hic socios Christus comitatur in Emaus vestitus cultu qui peregrinus erat. LUC. 24.

G. de Jode: Kristus na ceste do Emauz (rytina, 16.st.)



G. de Jode podľa H. Bola: Jefte ide do vojny (rytina zo série Príbeh Jefte, 1570)



Reuertens Iefte in domum suum occurrit Unigenita filia sua cum tympanis et ciboris cui ait filia mi aperies meum ad Dominum ne resucare potere quod vovi. Iudicij 11

G. de Jode podľa H. Bola: Jefte pozdravovaný svojou dcérou (rytina zo série Príbeh Jefte, 1570)



Fac mihi pater quod uouisti duos saltus menses. Concede quibus circumiens monies cum fidelibus plangam Virginitatem meam. Iud. Cap. n.

G. de Jode podľa H. Bola: Jeffteho dcéra smúti za svojím panenstvom (rytina zo série Príbeh Jefte, 1570)



Exactis duobus mensibus reuersa est Virgo ad Patrem suum et fecit ei secundum Votum suum . Iud . Cap . ii .

G. de Jode podľa H. Bola: Jeffte obetuje svoju dcéru (rytina zo série Príbeh Jefte, 1570)



Tobias mandat furtum reddere caprum, uxoris sentit tristia probra suar. Tob. 2.

G. de Jode podľa M. de Vos: Tobit obviňuje Annu z krádeže kozliatka (rytina, 1582-1585)



RONVM SEMEM SEMINATVM Vnde ERGO ZIZANIA, MAT 13

G. de Jode: Podobenstvo o kúkole (rytina zo série, 1568)



G. de Jode: Kristus kráže o podobenstve. Podobenstvo o rozsievačovi (rytina, 1568)



G. de Jode podľa M. de Vos: Scéna zo života svätého Jána Krstiteľa a Krista (rytina, 1585)



G. de Jode podľa M. de Vos: Posledný súd (rytina, 1580-1582)



ESVRIVI ENIM ET DEDISTIS MIHI MANDVCARE ²

G. de Jode podľa M. de Vos: Nasýtenie hladných (rytina z cyklu Sedem skutkov milosrdenstva, 1580)



Matt. 14, 13. SITIVI ET DEDISTIS MIHI BIBERE *M. de Vos inven.*

G. de Jode podľa M. de Vos: Napojenie smädných (rytina z cyklu Sedem skutkov milosrdenstva, 1580)



G. de Jode podľa M. de Vos: Oblečenie nahých (rytina z cyklu Sedem skutkov milosrdenstva, 1580)



INFIR MVS ERAM ET VISITA STIS ME Matt. 25, 35-6

G. de Jode podľa M. de Vos: Navštievovanie chorých (rytina z cyklu Sedem skutkov milosrdenstva, 1580)



G. de Jode podľa M. de Vos: Navštevovanie uväznených (rytina z cyklu Sedem skutkov milosrdenstva, 1580)



TOBIAS PLVS TIMENS DEV̄ QVAM REḠ, RAPIEBAT CORPORA OCCISORV
ET OCCULTABAT IN DOMO SVA ET MEDYS NOCTIBVS SEPELIEBAT E₈

G. de Jode podľa M. de Vos: Pochovávanie mŕtvyh (rytina z cyklu Sedem skutkov milosrdenstva, 1580)

Jode I Pieter de - (†1634); flámsky barokový maliar a rytec; učil kreslenie a rytie u Gerarda de Jode a neskôr od *Hendrika Goltziusa*; cestoval do Ríma v roku 1590, kde on robil svoje rytiny podľa Tiziana, Giulia Romano a Jacopa Bassano; cestoval späť domov a v 1599 on sa pripojil ku spolku svätého Lukáša v Antverpách; urobil rytiny podľa Bartolomea Sprangera, Sebastiaena Vrancx, Otta van Veen, Anthony van Dycka a Petera Paula Rubensa; je registrovaný ako učiteľ svojho syna Pietera de Jode II, Pietera de Baillie, Johanna Caspar Dooms a Nicolaes Rijckmans; pozri umelcové rodiny, antverpskí členovia cechu sv. Lukáša, flámski rytci, rytci 16.st., rytci 17.st

http://de.wikipedia.org/wiki/Pieter_de_Jode_der_%C3%84ltere



*DOMICELLIS CLARA E CHRISTOPHORINE BORREKENS DVM ex hoc horrore et scinde labores durando in hunc DIRECTI
UT IN LYRANO BRUGMAGIO DEPONVATA ILLI ex Prope nata Ida ITA GERNET. hoc Edicere dicit papa. HANC KETTULIM
CHRISTI PVERVLA QVI AB VERBIS MATRIS uero ob deinceps Raro rite ad mortem crux PETRVS PAULVS BORREKENA
PRAYEN. MIRATISSIME SIVE SONMI VNG ETIAM SPURIAE. CHRISTI P.D. C. U ANNO M DC LXI PRID. XAE. AUGUSTI.*

P. de Jode I podľa A. Van Dyck: Dieč'a Ježiš ako Salvator mundi (rytina, 1661)



RHETORICA

*Rhetorice vario delecat splendida cultu,
Ornatumq; adhibet dictis, viuosq; colores*

P. de Jode I podľa J. Sadeler I a M. de Vos: Rétorika (rytina zo série Sedem slobodných umení, 17.st.)



P. de Jode I podľa J. Cousina II : Posledný súd (rytina, 1615)



P. de Jode I : Posledný súd. Bárka do pekla (detail, rytina, 17.st.)

Jode II Pieter de - (†1674); flámsky barokový maliar a rytec; vyučil sa kreslenie u otca P. de Jode I (†1634), ktorého rytiny boli zdrojom prác *Karla van Mander*; cestoval do Paríža s ním robiť rytiny a po svojom návrate sa oženil Justou Galle, vdovou *Adriaena Collaert* a dcérou *Philipa Galle*; začal pracovať pre *A. van Dycka* ako rytec pre jeho ikonografické série, ktoré boli uverejnené v priebehu niekoľkých desiatok rokov; po smrti Van Dycka pokračoval v práci na ikonografických sériach v spolupráci s ďalšími rytčami, zamestnaných vydavateľom *Gillisom Hendricx* v Antverpách; pozri flámski rytci, flámski barokoví maliari, rytci 17.st.

http://en.wikipedia.org/wiki/Pieter_de_Jode_II

<https://www.google.sk/search?q=Pieter+de+Jode+II&espv=2&biw=1852&bih=995&tbo=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=26FhVYfdIcaAU7OcgZAK&ved=0CC8QsAQ>

https://www.google.sk/search?biw=1852&bih=995&q=Pieter+de+Jode+II&tbo=isch&imgil=LMyCNu5ehdqFM%253A%253BbknBo_REC2dRyM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fww.hollstein.com%25252Fthe-de-jode-dynasty.html&source=iu&pf=m&tbs=simg:CAESpgEJ-LMyCNu5ehcakQELELCMpwgahwEKoggCEhTJCq8IohTgJoMIygiMCqwIpguLChog50uD07uecxgAWg9vDpsUs9oYPjp82SS5Y3iQBInE9UUKSQgDehOMA5QM7gqhBcMKjQOSBLgZ-gFsGjAWMV6XxGAtYISRizAMQwM0HINZ6DrF6h1C_1RnCVi74W8U0lfuehrfFj0IkEpdgbWUMIW5JwaP0RAtn&fir=-LMyCNu5ehdqFM%253A%252CbknBo_REC2dRyM%252C &usg=_FvK4frfszZh84E2iYIvyKTdKop8%3D&ved=0CEkQyjc&ei=Z6JhVbO2FMH4Uv3HgLgM#imgrc=bllg4-FM8fkfDM%253A%3BjSuq7q8ziv9GM%3Bhttp%253A%252F%252Fspaighthwoodgalleries.com%252FMedia%252FOld_Masters%252FRyckemans_Jeph_sacrifices_d.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fspaighthwoodgalleries.com%252FPages%252FBible_Jephthah.html%3B600%3B457



P. de Jode II: - (rytina, 17.st.)



P. de Jode II: Sangvinik (rytina zo série Štyri temperamenty, 17.st.)



P. de Jode II: Cholerik (rytina zo série Štyri temperamenty, 17.st.)



P. de Jode II podľa M. de Vos: Melanchólia (rytina, 17.st.)



P. de Jode II: Venus orta mari (rytina, venus anadyomene, 1654)



P. de Jode II: Navštívenie (rytina, 1647)



P. de Jode II : Tri gracie v objati (rytina, 1647)



P. de Jode II : Alegória vanitas (rytina, 17.st.)



P. de Jode II podľa P. van Mola: Chut' (1630-1650)



P. de Jode II podľa P. van Mola: Zrak (1630-1650)



P. de Jode II : Benátsky karneval (rytina, 1595)